

Wawrzyniec

data ur. nieznana, zm. 6 VIII 258, Rzym

Wawrzyniec

spolszczona wersja imienia Laurencjusz; 'pochodzący z miasta Laurentium'

ang. – Lawrence

fr. – Laurent

hiszp., wł. – Lorenzo

łac., niem. – Laurentius

ros. – Ławrentij

Inni święci wspominani 10 VIII:

Asteria (zm. 310)

Blan (zm. ok. 590)

Hugo bp Auxerre

(zm. 1136)

Św. Wawrzyniec, górny obraz skrzydła *Ołtarza Hellera* M. Grünewalda, 1509–11 — Scädelisches Kunstinstitut, Frankfurt nad Menem

Jabmuina su: Wawrzyńca, B. Scrozzi, 1639–40 — San Nicola da Tolentino, Wenecja

Wawrzyniec, męczennik, według tradycji diakon. Jeden z 7 diakonów Kościoła za Sykstusa II, prawdopodobnie poniósł męczeńską śmierć wraz z papieżem i 3 innymi diakonami. Kult świętego rozpowszechnił się od IV w., głównie na Zachodzie. W średniowieczu należał do najpopularniejszych świętych, patronując Norymberdze, ubogim, piekarzom, kucharzom, bibliotekarzom, chroniąc od pożarów i reumatyzmu. Na wzór kraty, stanowiącej atrybut Wawrzyńca, miano rozplanować zespół architektoniczny w Escorialu. W polskiej tradycji ludowej istniał zwyczaj palenia w wigilię święta Wawrzyńca ogni, zwanych hołdami, prawdopodobnie związany z przedchrześcijańskimi kultami solarnymi oraz obrzędowymi ogniami rozpalanymi wiosną, na początku i w połowie lata. Tradycja chrześcijańska wyjaśnia je jako pamiątkę męczeńskiej śmierci Wawrzyńca. W sztuce ukazywany zwykle jako młody diakon, bez zarostu, z odkrytą głową, w dalmatyce. Jego głównym atrybutem stał się ruszt, na którym wedle legendy (niezgodnej z prawdą historyczną) został spalony; inne atrybuty to: palma męczeńska, kielich wypełniony monetami, księga, sprzęty liturgiczne (na Wschodzie). Za jego najstarszy datowany wizerunek uchodzi mozaika (między 424 a 451) w mauzoleum Galli Placydii w Rawennie. Często ukazywany w scenie męczeństwa, m.in. przez Tycjana, F. Zurbarána. Święto: 10 VIII.

Klara z Asyżu

ur. 16 VII(?) 1193 lub 1194, Asyż, zm. 11 VIII 1253, tamże

Klara z Asyżu, Chiara Favarone d'Offreduccio, Chiara Scififi, włoska mistyczka, założycielka II Zakonu Św. Franciszka (klarysek). W noc po Niedzieli Palmowej w 1212, przejęta mocą ewangelii głoszonej przez św. Franciszka z Asyżu, udała się do Porcjunkuli, gdzie miała przyjąć z jego rąk habit zakonny. Wkrótce do Klary dołączyły: jej siostra, matka oraz przyjaciółki. Zamieszkały razem przy kościele San Damiano w Asyżu, dając początek wspólnotcie Ubogich Pań od Świętego Damiana (damianitki). W 1215 zgromadzenie otrzymało regułę św. Franciszka, a Klara została pierwszą opatką klasztoru. W 1247, jako pierwsza kobieta w dziejach Kościoła, zreagowała surową regułę. Przeżywała również stany mistyczne, ekstazy — zwłaszcza w Wielki Piątek — zjednoczenie mistyczne. Posiadała dar bilokacji, proroctwa i wglądu w ludzkie serca. Praktykowała surowe umartwienia i posty, zalecając jednocześnie rozsądne i łagodne wymagania wobec sióstr. Według tradycji mocy nabożeństwa Klary do Męki Pańskiej i Eucharystii zawdzięczał Asyż swe ocalenie przed muzułmanami będącymi w służbie ekskomunikowanego cesarza Fryderyka II. Klara została kanonizowana w 1255. Jest patronką radia i telewizji (na pamiątkę wizji, dzięki której, leżąc chora w swojej celi, mogła uczestniczyć w liturgii odprawianej w kościele w święto Bożego Narodzenia). Patronuje również zakonom klarysek i kapucynek, a także hafciarkom i praczkom. W sztuce przedstawiana w habitie franciszkańskim przepasanym sznurem z 3 węzłami (symbolizują czystość, ubóstwo i posłuszeństwo), często wspólnie ze św. Franciszkiem. Jej atrybuty to: księga (reguła), monstrancja i krzyż, niekiedy lilia lub płonąca lampa. Święto: 11 VIII.

Św. Franciszek nadaje regułę braciom mniejszym i klaryskom, Colantonio, ok. 1450 — Galleria di Capodimonte, Neapol
fot. A. Piórkus

Klara

łac. *clara* 'ślawna'
ang. – Clare
fr. – Claire
hiszp. – Clara
niem. – Klara
ros. – Клара
wł. – Chiara

Inni święci wspominani 11 VIII:

Aleksander bp Komany
(zm. ok. 275)
Filomena (zm. 304)
Gaugeryk bp Cambrai
i Arras (zm. ok. 625)

Św. Franciszek i św. Klara, G. di Bondone(?), fragment fresku z Asyżu
fot. G. Galęzka